

Hodnocení diplomové práce Bc. Vlasty Malé Non-fiction Miroslava Ivanova ve škole i mimo ni

V práci možno se setkat s prezentací čtyř dílčích témat: literatura faktu (včetně orální interpretace; dále LF), profil PhDr. Miroslava Ivanova, téměř reportáž z jednoho z jeho životních i osudových „literárních“ soubojů (atentát a v souvislosti spor s „profesorem chemie“ ústící v soudní při), didaktické zpracování předchozího (v předmětech historie a český jazyk).

Za volbou tématu i jeho velmi interesantním zpracováním diplomantkou jistě stojí její enormní (až profesní) zájem o všechny čtyři uvedené „složky“ – teoreticky „čisté“, výstižné představení LF (využita zejména pojetí Fr. Všetěčky a L. Pavery) počínaje zmínkou o antické „zlaté“ periodě (jakkoliv není zmíněn kupř. Pýtheás) se zásadní oporou o základy moderní LF cca z přelomu století devatenáctého a dvacátého s přihlédnutím ke vkladům LF německé, polské, sovětské i domácí, zejména české (PhDr. M. Ivanov).

Jde prakticky o úvod k třaskavému těžišti práce (dle mého názoru), jímž byl proslulý a dlouhodobý „souboj“ dvou ideologií plný vzájemných obviňování až nenávisti: v publikaci *Nejen černé uniformy* (1961), textu složeném ze svědectví osob angažovaných kolem atentátu na R. Heydricha, počalo kolem jednoho svědectví („profesora chemie“) kroužit jisté podezření, jež lety sílilo, až se změnilo v tuhý boj, v jehož finále na konci osmdesátých let coby antagonisté stali proti sobě „rozvědčík“ J. Minařík a čas. Signál (vydávaný MV!) na straně jedné a PhDr. Ivanov se svými podezřeními na straně opačné, střetnutí vyvrcholilo a bylo ukončeno až soudním rozhodnutím z 15. 3. 1989, jež dalo za pravdu dr. Ivanovovi. Léta probíhající bádání, získávání svědectví, faktů, vzpomínání na události, jež proběhly před „x lety“, nedotknutelná autorita a stoupající popularita „bojovníka nasazeného proti Radio Free Europe“ zaštitěného Signálem, jenž hájil pozice L. Vaňka, na straně jedné, výpovědi svědků a výsledky badatelské činnosti autora, jehož otec patřil mezi oběti genocidy, jež byla po atentátu rozpoutána, na straně druhé. Skutečná „literatura faktu“! V této „rekonstrukční“ části jednak jsou použity úryvky z prvního (!), vzácného „dokumentu“ Jana Andrejse (v r. 1947 musel publikovat text s názvem *Za Heydrichem* stín dokonce pod pseudonymem!), taktéž z tzv. Panwitzovy zprávy (2011), uvedeny též i materiály novější (E. Stehlík), navíc četné citáty z Ivanovova *Memoranda* i Vaňkova *Antimemoranda*, vše „uzavřeno“ již zmíněným soudním verdiktem. Uvozovky proto, že mnohé zůstává stále „v šerém pozadí“ (viz V. Šustek, St. Berton...).

Předložen dále miniprofil PhDr. Miroslava Ivanova s naznačením jeho bohatých dlouhodobých badatelských aktivit (viz mj. publikace *Historie skoro detektivní, Tajemství Rukopisů...*, *Justiční vražda aneb Smrt Milady Horákové, Zahrada života paní Betty* aj.), nejedna rozvířila poklidnou hladinu českého národního sebevědomí a sebeuspokojení.

Závěrečnou částí jest ona „didaktická daň“ – Literatura faktu ve škole, tj. použití či využití zpracovávané látky ve školním prostředí, konkrétně v hodinách dějepisu a českého jazyka, postřehy k této části práce rád přenechám didaktikům.

Práce diplomantky dle mého nabízí mnohem více k zamyšlení, než je uloženo v černých deskách: „souboj Ivanov kontra Vaněk“ (či Signál kontra Kmen) byl svého času ostře sledován, komentován (táhl se mnoho – téměř tři desítky – let). Ukončen? Lze jakýkoliv historický spor vyřešit u soudu? V průběhu několika „polistopadových“ desetiletí se měnily více či méně i pohledy a názory na atentát, na jeho průběh či dokonce na jeho samotný smysl, objevila se nová svědectví, byli též „jmenováni“ noví hrdinové i „odhaleni“ noví zbabělci, v tomto hledání zřejmě spolu s autorkou této práce spatřuji jeden z iniciačních motivů posvěčujících smysl LF: hledání pravdy (mj. námátkou Titanic, J. F. Kennedy, J. Masaryk, Kursk...).

Co práci vytknout? Minimum, však přesto předně absenci stránkování plus několik formulací: „...všechny silnice pryč z města“ (s. 17), „Tyto zařízení...“ (s. 35) místo „tato“, „instituce vs. instituty“ (tamtéž), toť vše, práce je de facto prosta jakýchkoliv nedostatků gramatických, stylistických (na výše zmíněné výjimky), věcných. Vzácné.

Oceňuji schopnost diplomantky nalézt, vybrat a předložit provokativní materiály, oceňuji způsob jejich využití, práci s nimi (někdy snad až zápas!), argumentaci, není snadné pro mladou dámu prodírat se texty s až tak protichůdnými či extrémními emocemi publikovanými v době až tak nejisté (tj. „předlistopadové“) či nejistější („polistopadové“), zejména si však cením jejího zaujetí právě pro tuto práci, pro tohoto autora i pro toto téma, jakkoliv nepochybuji, že s obdobným zápallem by se pustila do mnoha dalších či podobných témat.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat jako výbornou.

V Plzni 18. 8. 2023

Jiří Staněk

vedoucí práce

Senklaví o originálom
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jelínková